

TIDNING FÖR SVENSKARNA I ESTLAND

Sjunde årg.

No 25/26

Prenumerationspris:
Helt år Emk. 200:-
1/2 " " 100:-
I Sverige:
Helt år .. Kr. 4:-
1/2 " .. " 2:-
I Finland:
Helt år Fmk. 30:-
1/2 " " 15:-

Utkommer
alla onsdagar

Utgivare:
Svenska Folkförbundet
Redaktör: N. Blees
Riddaregat. 9, Reval.

Annonspris:
2 mark per mm.
I Sverige:
5 öre per mm.
I Finland:
30 penni per mm.
För annons, som införes
10 eller flere ggr
räknas 20% rabatt.

16 juli
1924

Estlandssvenskarnas religiösa fråga.

Det torde nog utan vidare kunna fastslås, att Eibofolket är religiöst sinnat. Det andliga livet är mångenstädes på våra öar vaket och friskt. I detta fall är svenskheten väl bevarad. Ty ett öppet sinne för det djupaste i tillvaron, de religiösa vädena, är helt visst ett grunddrag i det svenska folklynnat

Men även i fråga om det religiösa visar det sig mångenstädes bland svenskarna härute, att man saknar den sinnets stadga och det genom fostran mognade omdöme, som äro nödiga förutsättningar för all andlig och kulturell växelkraft. Redan under min studieresa till Eibofolket i höstas, gjorde jag den iakttagelsen, att vårt folk vid sidan av dess typiska dragning till religionen likväl i vissa avseenden saknade förmåga att pröva andarna. Härtill kommer den stora öppenheten för allt rikssvenskt. Vad helst som kommer från Sverige är gott, även om man ej förstår det.

Utifrån dessa förutsättningar är det ingen oförklarlig företeelse, att det religiösa livet blivit så splittrat bland landsmännen härute

och att så många sekter blivit företrädda ibland oss. I viss mån har även kyrkans försummelse i tider som varit en skuld i detta.

Emellertid behöver man ej vara över hövan klarsynt för att inse, vilken skadlig inverkan denna splittring i vår stora livsfråga kan få. Vi svenskar äro en ringa beståndsdel i Estlands folk och vi bo ganska splittrade. Väl ha våra öar varit ett skydd mot estnisering, men på samma gång ha de ställt oss på avstånd från varann. Och så har det ena goda haft det onda med sig, att vi ej lärt tillräckligt av varandra och ej kunnat handla med samfäll kraft. Jag tror att historien vittnar om detta. Så mycket farligare blir det då, om vi även i det religiösa få allt för många lärare. Redan torde man här och var ibland estlandssvenskarna också fått ögonen upp för detta.

Det är den evangeliska kristenhetens stora ve detta, att den är så sönderhuggen. De evangelisk-lutherske kristne äro ej blott delade i en ansenlig mängd sinsemellan från varandra isolerade folkkyrkor utan dessa i sin tur äro sedan klivna i ett otal sekter och samfund. Detta är den

stora svagheten i evangeliskt lutherskt kyrkoliv och den svagheten är så mycket ödesdigrare, som den romersk-katolska kyrkan nu är starkare än på århundraden. Här finns inga splittringar. Högt ovan alla skrankor, oberoende av folk och folkslag och slakten och tungomål, står påvemakten, står den heliga, allena saliggörande katloska anden. Därför är Rom så starkt. Därför är det en alltmer hotande fara för oss, som anförtrotts att vårda arvet från Luther, än mer det kristna arvet!

Dock finns det bland oss evangeliske samlade krafter. Från Sverige huvudsakligen har utgått tankar om kristenhetens enande, tankar om kyrkosamfundens enhetsskapande liv, tankar om Kristi allrådande hövdingeskap bland folken, tankar, som slagit rot mångenstädes i världen och redan väckt till liv ett omfattande arbete i hela Eutopa och i Amerika. Ja t. o. m. den grekisk-katolska kyrkan har lystrat att se bort från oväsentligheter i lära och åskådningssätt och hålla fast om det stora och väsentliga, om det som enar, det är anden i denna rörelse.

Det är ej underligt, att just från Sverige dessa tankar utgått.

Sveriges folkkyrka är kanske just nu den starkaste och livskraftigaste av de evangelisk-lutherska samfundet. I viss mån kan det ock sägas, att där nu splittringens tid är förbi. När väckelsevindarna gingo fram vid mitten av förra århundradet sopade de bort åtskilligt, som var skrumpet och föråldrat och förfallet inom kyrkans murar och gärdesgårdar. Det var gott! Frikyrkorörelsen hade sin stora betydelse. Bland andra den att giva kyrkan en stark maning till självransakan.

Den självransakan förverkligades och har varit till stor välsignelse i Sveriges kyrka. För halvtannat årtionde sedan föddes i Upsala den unga hänfödda rörelse, som gjorde till sitt valspråk: Sveriges folk — ett Guds folk! Det var ett lystringsord, en apell till Sveriges ungdom framför allt. Och denna rörelse gick djupare och fick starkare verkningar än de unga studenter kunde ana, som en solig vårdag fattade det beslutet att draga ut två och två på "korståg" till Sveriges kyrkofolk. Överallt öppnades prästgårdarna för dem och överallt voro de välkomna evad de talade på kyrkovallen eller spredo skrifter med religiöst och kyrkligt innehåll. Detta var den unglyrkliga rörelsens början. Sedan har den växt och växt.

Det sjuder av liv och andlig kraft, av hänförelse och kärlek till "fädernas kyrka" bland Sveriges ungdom just nu, framför allt bland allmogens ungdomskaror. Och överhuvud kan det sägas, att "folkkyrkotanken" blivit ett mäktigt begrepp i svenskt andeliv. Ej underligt då, att även tanken på det stora enhetsverket mellan de kristna folken sprungit upp och varmt vårdats just i en folkkyrka med den målmedvetna unga kraft, som kännetecknar de svenske.

Även vi äro svenskar, vi härute i förskingringen. — Alltid äro de tider starkast i en männis-

kas liv, då hon tager emot hemifrån. Så ock här. Vi skola taga emot hemifrån. Men endast det som är gott. Lever det en frisk, stark, enande ande därhemma, då skola ock vi taga emot den. Ty enhet när, men tvedräkt tär. Äro vi ej alla skyldiga att tro på Eibofolkets framtid och vår egenarts förpliktelse? I endräkt allenast eröva vi framtiden.

Men om vi så vilja gjuta nytt liv, pingstliv, andeliv in i vårt estlands-svenska kyrkofolk, om vi så vilja samlas i våra tempel och sjunga våra psalmer, så skola vi likväl icke glömma att åt alla dem av skilda samfund, som predikat ordet i våra bygder, ägna ett tack för vad de velat. Vi vilja vara eniga, vi svenskar härute, och taga emot det stora och varma nya liv, som växer fram i vår moderkyrkas kristenhet, men på samma gång vilja vi vara klarsynta nog, att bringa dem ett tack, som, även om de ej insågo enhetens och enighe- tens värde, likväl sågo kristendomens. Och så ändra vi det svenska lösenordet: Sveriges folk — ett Guds folk! så: Eibofolket — ett Guds folk! Så löses estlandssvenskarnas religiösa fråga.
Erik Petzäll.

Vad är bildning?

I "Aftonbladets Halvveckouppl." skriver Gustaf Asplund över detta ämne följande:

Vad som menas med verklig bildning är en fråga, som kanske är omöjligt att bestämt besvara. Varje individ har sina särskilda åsikter om förtjänster eller fel. Härav kan man förstå, att var och en har sina bestämda, individuella fordringar på de egenskaper en bildad person bör äga.

Man brukar tala om två slag av bildning, nämligen boklig bildning och hjärtats bildning. Folk i allmänhet tror, att bildning är detsamma som bokliga kunskaper och att ju högre examen en per-

son har, desto mer bildad är han. Detta anser jag vara ett stort misstag. Visserligen är boklig bildning en oeftergivlig fordran på bildning, och en person kan aldrig göra anspråk på att kallas bildad, såvida han ej innehar bokliga kunskaper — men det jag främst anser avgörande är beskaffenheten av personens "inre jag". Det väsentliga i en persons bildning bestämmes alltså icke helt och hållet av vad han kan, utan mest av hans karaktärsegenskaper. Bildning är således icke något, som man kan lära sig till, utan den måste så att säga till en del vara medfödd, och sedan måste man mer och mer leva sig till den.

Ett av de mest utmärkande dragen hos den verkligt bildade är den höylighet han visar mot sina underordnade.

En fransk författare har en gång yttrat, att man måste ha många goda egenskaper för att kunna ersätta bristen på hövlighet, och jag instämmer på det livligaste med honom och tillägger, att hövlighet är ett huvudvillkor för att kunna kallas verkligt bildade. Den verkligt bildade igenkännes även på det goda och ädla inom honom, som liksom lyser fram, — då däremot allt lågt och simpelt är fullkomligt bannlyst för honom. En person, som vill göra anspråk på att vara bildad, måste också känna till olika områden av livsverksamhet, och framför allt måste han vara nöga bevandrad i allt som berör hans arbete eller sysselsättning.

För att kunna rätt bedöma en persons bildning måste man ta hänsyn till de förhållanden, under vilka han blivit uppfostrad. Den, som blivit uppfostrad i ett gott föräldrahem och dessutom har tillfälle att umgås med bildade personer, har större möjligheter att själv bliva en bildad människa än en, som fått en dålig uppfostran. Detta hindrar dock icke, att personer med verklig bildning

ofta kunna vara från enkla och anspråklösa hem. Hos de högre samhällsklasserna kan man ofta påträffa personer, som göra anspråk på att vara bildade oaktat de ofta göra sig skyldiga till de mest råa och låga handlingar. Att sådana personer ej kunna kallas för bildade är självklart.

De flesta människor hava nog i sitt innersta en längtan efter att bliva bildade eller åtminstone bättre människor. Den, som har denna längtan och samtidigt strävar av alla krafter för att nå sitt mål, kommer också att i sinom tid nå det.

Vi böra därför alla sträva efter att utveckla alla våra själsegenskaper och vår karaktär. Det blir då ett stort och vackert mål, som vi arbeta för, och jag tror, att ingen någonsin kommer att ångra, att han valt detta mål.

Svenskt flottbesök i Reval.

Reval har i år haft många utländska flottbesök och flera kommer det att bli. Den 5—9 juli besökte också svenskarna samtidigt med tyskarna vår huvudstad. Även Runö har fått en påhälsning av svenska flottan. Till Reval anlände 2 pansarbåtar jämte 4 minsvepare. Svenskarna mottogos på ett både hjärtligt och värdigt sätt av de estniska myndigheterna, som voro mycket glada åt ett sådant besök av det omtyckta Sverige. Den 8 juli inbjödos de rikssvenska gästerna jämte andra hos svenske ministern Undén. Närvarande voro amiralerna och en stor skara svenska och även tyska officerare samt dessutom representanter från estniska ministerier, flera utländska sändebud ävensom i Reval bosatta riks- och estlandssvenskar och andra. Vädret var härligt och serveringen ägde rum i trädgården. Det var mycket god ton och hela tillställningen blev så mycket mer tilltalande, att en hornorkester från krigsbåten "Gus-

tav V" hade tillkallats, allt tack vare det i högsta grad vänliga värdfolkets, minister Undén's och hans charmanta makas, omtänksamhet och nit för gästernas trevnad. Det bör nämnas, att orkestern började sina nummer — då gästerna hade samlats — med att spela upp en gammal svensk historisk krigsmarch från Karl XII tid, som påminte om slaget vid Narva. Allt var så svenskt.

De estniska tidningarna berömma de svenska matrosernas uppförande i stan. De voro städade och sansade. Ett par gånger mätte de svenska matroserna också sina krafter med esterna i fotbollsmatch och skötte sig bra.

Vi hoppas, att svenskarna också själva voro nöjda med sin vistelse i Reval.

"Ruska upp oss."

Brev till Kustbon.

I nedanstående brev, som vi erhållit, går brevskrivaren synnerligen skarpt tillrätta med predikanter och även annat, men då Kustbon är vårt enda språkrör, vill redaktionen ej nedtysta röster, som ej på annat sätt kunna göras sig hörda, ty alla ha yttrandefrihet och vem vet, de kunna trots vår dom ha rätt.

I Kustbon N: 23/24 läste vi ang. dagöesterns anordnade festligheter under pingstdagarna å Magnushof, Ormsö, vilket är första steget, målmedvetet eller icke, till svenska ungdomens estnisering. Det berättas att en del av Ormsö ungdomar veckotala efter festen gått och gnat på de nysslärdade estniska folkvisorna. Och varför icke? Människan, isynnerhet ungdomen, är nu en gång sådan att den tycker om nöje och omväxling, och, då svenskar-na själva icke bjuda på något, är ungdomen frestad att smaka på främmande frukter. Ha vi lagt många strån i kors för att skaffa vår ungdom de mest oskyldiga nöjen? Måste icke var och en av oss lägga handen på bröstet och säga: "Genom liknöjdet ha vi förbisett ungdomens omhändertagande?" Vill härmed icke an-

gripa skolorna, som nog gjort allt, som står i deras makt att göra, men det är med tanke på den äldre ungdomen, som redan kommit från skolan och som jag anser har fått löpa vind för våg, jag talar. Ofta hör man veklagan att vår ungdom går på villovägar, använder starka drycker etc. Vill icke bestrida, att så ej är fallet å vissa ställen, men skulle gärna ha lust att fråga, vad har jag och du samt vi alla gjort för att avvärja dessa felsteg? Det är icke nog med att vi själva kunna läsa och skriva, nej vi vilja även lära våra barn det. På samma sätt är det icke nog att vi icke själva använda starka drycker m. m., utan man måste vara vänlig visa sin svage broder på den rätta vägen. Ungdomen är efter nöjen som växtligheten efter solen, när den icke direkt solen svänger den sig åt sidan runt sten eller annat hinder och när slutligen dock solen om den också går krokvägar och själv därigenom blir krokig. Vill vi ha en klar bild i den vägen kunna vi gärna jämföra tiden för 10—15 år sedan här i Reval, då man icke om kvällerna kunde riskera passera gator utom stan utan att erhålla en eller ett par stenar efter sig eller också få ta harpass för pokokniven, med den närvarande tiden. Nu kan man utan vidare gå staden runt utan minsta risk för allt detta. Må ingen tro, att blott den stränga ordningen åstadkommit ett sådant resultat. Nej, säkert icke! Vart ha dessa pojkar tagit vägen? En god organisation har sammanslutit dessa pojkar i grupper och nu fördriva de dagligen sin tid med att sparka fotboll, kasta spjut, diskus etc., tills livets alvar tager dem från leken, och verkligheten har bevisat att man gör det i vanliga fall omkring 30 års ålder. Varför icke anordna sport till både nytta och nöje även på landsorten? Visserligen är de

sant att lantbefolkningen har tillräckligt sport redan med dagens arbete och möda, men omöjligt är det dock icke att den under fria stunder skulle deltaga i och roa sig med sport, en del som aktiva deltagare och andra som åskådare. Och varför icke anskaffa ungdomshem eller föreningshus, hur man nu vill kalla det, t. ex ett på Ormsö och ett i Rikull, där våra ledare för kulturarbetet skulle ha fullt upp att göra med att anordna föreläsningar m. m. Det är bara en förövändning att komma och säga att vi ej orkar med att anskaffa oss föreningshus på landsorten. Skogen lämna bönderna själva, arbetet utföra de själva, och hade de själva anordnat festen på Ormsö i stället för dagöesterna hade de redan havt 10 tusen mark i kassan för det blivande föreningshuset. Vi kan omöjligt fordra, att hela vår svenska ungdom skulle bli ständiga besökare av dessa nybyggda bönehus, som på senare tiden uppstått i varje by. Vore ju ingenting att klandra dessa för, ty detta visar dock att en viss sammanhållning finnes och att det icke stiger över våra krafter att bygga oss mindre föreningshus på landsorten om viljan är god, men det sorgliga är, att deras verksamhet stiger till överdrift och så småningom för vår befolkning längre bort från den sanna kristna läran och kyrkan. Det har på sista tiden gått så långt, att en del församlingar rent av nedgöra kyrkan och t. o. m. förbjuda att sjunga sånger som stå i psalmboken. "Vår Gud är oss en väldig borg" har på ett möte blivit förbjuden att sjungas emedan den var ur psalmboken och följaktligen härstammade från det onda. Det är verkligen synd att sådana "kappsäckspredikanter", som endast ha till mål att samla sig anhängare för att sen själva på andras bekostnad få leva ett sorgfritt liv, så obehindrat skola få resa om-

kring och förskingra folket. Jag minns hur en av dessa med skadeglädje deklamerade: "Kustbon den fattiga trasan, den är länge mogen för brasan." Vårt ärliga folk, som godtroget tror, att allt är från Gud, som kommer utifrån, gjorde klokt i att ta reda på, huru de här så heliga "gudsmännen" uppfört sig och varit omtyckta i hemlandet, så skulle mångens ögon kanske öppnas. De utläningar, som på 1870-talet först hämtade kristendomen till oss, försökte också i någon mån arbeta för bildningens höjande, nu komma upplysta predikanter och säga, att "Svenska Odlingens Vänner" och "Kustbon" samt all strävan för bildning är av djävulen. Följaktligen måste enligt deras mening alla föreningar och tidningar och skolor samt kanske alla ämbetsverk med både i Sverige och Estland vara av den onde. Gud skydde vårt folk för fördärvet och sådan villfarelse! — Det var dock icke dit jag ville komma och återvänder nu till "ruska upp oss". Våra kulturbärare från landet önskade att de glada revalsborna komme ut och ruskade upp dem. Ja, det behövde ni mer än väl, men jag behövde hitta på konsten att träffa spiken på huyudet, så vore därmed icke så litet vunnet. Misstager jag mig icke, så finns det allt som allt till antalet 11 lärare endast på Ormsö och äro dessa utan tvekan de bästa lärarekrafterna i hela Svenskestland. Alla ha tre månaders ledighet på sommaren. Undrar om icke dessa lärare i egenskap av kulturbärare — kännande sig något förpliktade därtill — under sin sommarledighet av fri vilja ville taga hand om ungdomsledningen på ort och ställe? Det är självklart, att även ni behöver vila, men "ingenting göra är ingen vila" och omväxling är solstrålen i livets hårda kamp. Det vore en god omväxling att i st. f.

Kustbon utgives under sommarmånaderna varannan onsdag och då i dubbelnummer.

småttingarna under sommaren syssla med äldre, visserligen envisare men dock erfarnare lärjungar. Alltså, ruska upp er och ställ till med en sommarfest helst på Nuckö, så att deltagare kunna väntas både från Ormsö och Rikull. Var säker på, att icke heller de glada från Reval förgäves skola låta vänta på sig bara meddelandet kommer i god tid.

"En av de glada".

Svensk predikan i Kors kyrka.

Söndagen den 13 dennes predikade pastor Petzäll i St. Mikaelsskyrkas annexförsamlingar på Lilla och Stora Rågö. Söndagen den 20 dennes har pastor Petzäll utlyst svensk predikan i Kors kyrka för svenskarna från Korkis och Wichterpal, som sällan få höra en predikan på svenska. För några årtioenden sedan var prästen i Kors tvungen att hålla svensk skriftskola och då och då även predika för svenskarna. Nu minnas bara några av de äldre denna tid, då de konfirmerades på svenska. Svenskan har sorgligt nog kommit i glömska. Det är därför mycket glädjande och vackert av pastor Petzäll, att genom svensk predikan där borta väcka till liv gamla kära minnan. Vi hoppas, att svenskarna där mangrant samlas till Kors kyrka söndagen den 20 juli.

Nargö.

Nu under sommaren är det härligt ute på Nargö. Därför söka sig också stadsborna dit ut

på tillfälliga besök så ofta det bara ges möjligheter därtill. Olika sällskap i Reval anordna lustfärder till Nargö på söndagarna. Alla söndagar vimlar det av stadsbor i "Danska kungens trädgård". Färden kostar vanligen 75—100 mk. tur och retur. Resa från Reval på söndag margon och därifrån på söndag kväll. Passa på tillfället medan sommaren varar!

Väderleksförhållanden och skördeutsikter.

Nästan överallt i de svenska bygderna liksom även i det övriga Estland har den myckna snön under vintern på ofrusen mark med ty åtföljande översvämningar på våren förorsakat mer eller mindre skador förlantbrukarne. Således har höstsådden på många ställen förstörts under vintern och våren, så att man delvis varit tvungen att på våren ånyo plöja upp åkrarna och beså dem med sommarsäd. Sommarsäden ser däremot lovande ut och höväxten är isynnerhet bra. F. n. håller man också redan överallt på med höskörden, som nu i början gynnats av mycket vackert väder. Här nedan ett par meddelanden från svenskbygderna.

Ormsö.

Några ord om årsväxten. Här som överallt i Estland har vintrens snö på ofrusen mark samt det myckna vattnet till den grad förstört rågbrodden, att man varit tvungen att på sina ställen plöja upp densamma. På torrare mark ser det däremot mera lovande ut, men, även där har vintern på sina ställen efterlämnat mörka spår.

Sommarrågen ser i allmänhet lovande ut. På mera låga och vattensjuka ställen tycks den dock må mindre väl.

Höskörden lovar i allmänhet gott, på högre backar t. o. m.

mycket gott. Vattensjuka ängar dock tämligen skrala.

Öns folkrikare familjer köpa brödsäd utifrån.

Joel N-n.

Korkis och Wichterpal.

För sädesväxten har vädret hittills varit gynnsamt. Tillräckligt med regn och omväxlande, svala solskensdagar. Även på högre och torrare ställen ser vårsäden lovande ut. Det blir gott "kornär" i år.

Vid tiden då rågen blommade var det blåsigt, hårda västanvindar. Men hittills har man just icke kunnat märka, att det skulle ha verkat menligt på blomningen.

Vinterskador förekommer det visserligen även här men ej så betydliga att åkrarna ånyo skulle behövt besås med vårsäd.

Höskörden har redan från och med måndagen den 7 dennes vidtagit. Vädret har klarnat opp. Arbetet är i full gång. Och gräset tycks vara bättre i år än i fjol. Åtminstone i stort sett blir det i år nog mera hö än förra året. Det är endast på lägre ställen vattnet hindrar. Torkar "lågvall" icke ut på hösten, så slår nog höskörden fel på sådana ställen. Detta i Korkis beträffande höet, men i Vippal (Vichterpal) äro också lägre ängsmarker åtkomliga. "Stor Mosan", som i fjol till den grad stod under vattnet, att "vippalborna" icke kommo till sina ägor, är i år så pass torr, att höskörden där blir möjlig.

A. Samberg.

Ormsö.

(Försenat).

För någon tid sedan upphittades här liket av en kvinnperson, som tydligen en längre tid legat i vattnet. Snart nog kommo polismyndigheterna under fund med, att det var liket av en kvinna från Reval, född Ambrosen, hemma från Nargö och således svenska. Som gift skulle

HANSA

STOCKHOLM

Eget kapital

Kr. 6.000.000

FÖRSÄKRINGSRÖRELSE

Avdelningskontor i REVAL:

S. Karja tän. 9.

hon i sällskap med sin man begiva sig till Dagö till dennes föräldrahem. Havet var nätt och jämt överfruset och ändå vågade sig de unga ut att med sparkstötting och ensamma giva sig ut på det 40 km. breda sundet. Olyckan lär hava skett alldeles nära Dagö och även observerats därifrån, dock utan att något kunde göras till undsättning. Kvinnan lär först hava försvunnit och mannen syntes vilja återvända i riktning mot Dagö. —

Det upphittade liket begrovs av anhöriga på öns kyrkogård, delvis med bidrag av välvilliga svenska landsmän härstädes. — Den andra förolyckade har ännu icke upphittats.

Joel Nyman.

Akta fötterna!

Det är nu för tiden något ytterst sällsynt att få se en vacker fot utan minsta fel. Under en lång följd av år har skomodet varit ägnat att förstöra fötterna, och de höga klackarna ha icke den minsta skulden i detta fall. Ser man på en liten barnfot och ger akt på den böjda hälften, de fina, jämna tårna och det vitskära skinnet, förstår man, hur långt de vuxnas fötter kommit från den ursprungliga formen.

Storleken har intet att göra med fotens skönhet. Det är visst

icke något att sträva efter att ha en liten fot, så att man för den skull klämmer in fötterna i ett par nummer för små skodon. Fötterna skola stå i proportion med kroppens storlek. Små fötter på en storväxt kvinna är löjligt och verkar groteskt. Skodonen skola passa till foten. För små skor förstöra hela utsendet, de förorsaka rynkor i ansiktet och skarpa linjer, ty ingen kan se glad ut, om fötterna värka. Skodonen skola vara av mjukt och lätt läder, hårt sådant skaver skinnen och framkallar bulnader och liktornar.

Hälarna skola hållas raka, så att icke foten vränges utåt eller inåt, ty detta förstör gången och hela hålningen blir ful.

Så ofta som det är möjligt bör man gå barfota. Detta stärker musklerna, antingen man går i sanden eller gräset på landet eller inne i rummet. En liten övning för att hålla fötterna "i form" är att resa sig på tårna 15—20 gånger i rask följd. Detta kan göras på morgonen, innan man klätt sig.

Varje kväll böra fötterna tvätas i ljumt vatten, vilket håller dem mjuka. Då förhårdnader uppstå kan man smörja in fötterna med oxygenolsalva, som är utomordentligt välgörande och stärker huden samt tar bort all smärta.

Inrikes.

Förutom de utländska flottbesöken är det just inga inrikespolitiska tilldragelser av större vikt under de gångna två veckorna. Riksdagen har sommarferier och allt är lugnt. Till utrikesminister har kallats sändebudet i Paris K. Pusta och till dennes efterträdare chefen för utrikesministeriets politiska avdelning A. Schmidt. — Lagen angående guldbasis för landets finanser skulle träda i kraft från den 11 dennes. Då även tullavgifterna höjts har det blivit mycket

dyra tider och den estniska valutatan har gått nedåt i fasa väckande grad. I verkligheten betalas det icke ens så mycket för marken, som det står angivet i börsmeddelandet, t. ex. kostar den svenska kronan enligt penningkursen 109,50—110,50, men i verkligheten får man betala för kronan 115—116 mk.

Revals stadsfullmäktige spela på instrument på sammanträde.

Som bekant är Revals stadsfullmäktigeförsamling representerad av en stor massa kommunister, som ofta göra sin makt gällande. Den 9 juli hade ett extra möte sammankallats. Till detsamma hade även en talrik publik infunnit sig. Från kommunistiskt håll föreslås ändring av dagordningen genom att placera frågan angående upptagande av 20 miljoners lån i slutet bland de till behandling bestämda punkterna. Förslaget förkastades. Då man kom till frågan angående "kreposteringen" av arbetarnas nya gård begärdes $1\frac{1}{2}$ miljon till kostnaderna. Borgmästaren föreslog frågans uppskjutande. Herr Tuisk (kommun.) meddelar, att deras parti i så fall kommer att rösta för 20 mil. lånet, om $1\frac{1}{2}$ mil. beviljas för arbetarnas gård. Herr Roost uttrycker sin förvåning över, att kommunisterna vilja nedlåta sig till att muta för att få $1\frac{1}{2}$ mil. beviljad. Detta blev signalen till skandalen. Herr Tuisk började blåsa i en lergök och församlingen skratta. Roost ville fortsätta talet men även Tuisk fortsatte med musiken under det hans partimän började stampa med fötterna. Efter 10 min. paus ville man fortsätta mötet, men musiken med barninstrument och stampandet med fötter gjorde det omöjligt. Herr Ollik föreslog avsluta sessionen emedan det icke gick att arbeta under sådan musik och bättre musik kunde man få höra

på andra ställen. Förslaget antogs och mötet avslutades.

Utlandet.

Den 16 juli kommer Londonkonferensen att äga rum, den konferens som skall stadfästa expertkommitténs utlåtande i skadestandsfrågan och därmed hoppas man äntligen definitivt sätta Europa på fötter igen efter krigets härjningar. Men det har kommit en liten fnurra på tråden mellan England och Frankrike. England tog sig nämligen före att utan att tillfråga Frankrike utsända en inbjudan till de allierade, vari de specifikt engelska önskemålen framhölls. I Frankrike väckte detta naturligtvis uppståndelse, och från engelskt håll förklarades, att ett "missförstånd" förelåg. Förslag om ett uppskjutande av det världshistoriska sammanträffandet i den engelska huvudstaden ha framkommit, och för ögonblicket ser det ut som om detta skulle vara det mest tillrådliga. Den fredspipa, som Herriot och Mac Donald för ett par veckor sedan i så broderlig sämja rökte, synes således vara på väg att åter slockna på grund av otillräckligt drag, och den situation, som just nu råder, tyder på att Mac Donald och Herriot komma att mötas i London med var sitt förslag till de europeiska problemen lösning på fickan. Herriot har nämligen förklarat, att Frankrike icke anser sig bundet av de brittiska förslagen utan förbehåller sig rätt att framställa motförslag.

Sedan detta skrivits har dock officiellt redan meddelats, att konferensen sammanträder den 16 dennes, alltså i dag.

*Skulle du ej orden väga
kan du sanning orädd säga
— säg den!*

Eduard Waurinsky.

För amerikafarare att beakta.

Under den sista tiden har hågen att resa till Amerika växt synnerligen stark bland Estlands befolkning. Men nu har det från amerikanskt håll gjorts svårigheter för invandringen till detta land. Antalet personer, som från Estland får resa till Amerika, är icke större än 124 och det gäller det i första hand sådana personer, vars män, föräldrar eller barn äro bosatta i Amerika och där blivit amerikanska medborgare. Sådana personer få resa till sina familjer, sedan de först fått inresetillstånd av Förenta staternas inresebyrå. De som önska resa böra först alla vara registrerade i amerikanska konsulatet i Reval. På svaret får man vänta mycket länge, antagligen flera månader.

Tysklands ekonomiska läge förtvivlat.

Finansministern uttalar sig.

Berlin 1 juli. (F. N. B.) I en intervju rörande det finansiella läget i Tyskland förklarade riksf finansministern Luther att riket trots en årsomsättning på 8 miljarder endast har 60 miljoner driftfonder. Budgeten för detta år kommer troligen att uppvisa en felkalkyl på 470 millioner. Minister Luther tillade, att det endast genom den största sparsamhet hittills varit möjligt att bära de bördor, som Tyskland har att utstå genom ockupationen av Ruhr och Rhen liksom även genom att tullinkomsterna och skatterna där blivit berövade statshushållningen. Ur Dawesrapporten framgår det med all tydlighet, att Tyskland icke kan bära dessa bördor. Nu börjar det ekonomiska livets ställning bli verkligt förtvivland. På grund av de talrika ansökningarna om uppskov eller eftergifter i skatterna måste man se på framtiden med största bekymmer. Den 1

oktober 1924 kommer Tyskland att ha en balans på 140 miljoner, för vars täckande varken skatter eller långvariga lån äro möjliga att erhålla. I detta belopp är statsunderstödet åt kolindustrien i Ruhr för skadeståndsleveranserna icke inberäknat. Riksr regeringen har beslutat inskrida blott för att visa världen, att Tyskland är berett till de största ansträngningar för att icke riskera expertförslagen. Frågan om täckningen kommer icke att bereda mindre svårigheter. — W. T. B.

Åbo akademis teologiska fakultet börjar den 1 okt.

Den skall till en början bestå av tre professurer.

Delegationen för Åbo akademi beslöt vid sammanträde i onsdags att den teologiska fakulteten vid akademien från den 1 oktober d. å. skall träda i funktion. Till en början skall den bestå av tre professurer, nämligen: en i gamla och nya testamentets exegetik, en i kyrkohistoria och i systematisk teologi. Den sistnämnda skulle dock ännu förbliva obesatt.

Fascisterna beväpnas sig.

Från Rom.

Den inrepolitiska ställningen är fortfarande oförändrad. Presspolemiken fortsätter. I en ledande artikel är Il Mondo mycket bekymrad över att vapen oavlåtligt utdelas bland fascisterna, vilka återvända från fascistmötena till sina respektive förläggningssorter, utan att avlämna vapnen.

Betecknande för general de Bonos ställning är att Secolo, ett fascistorgan i Milano, kräver hans avskedande. Tidningen anser att general de Bono icke längre kan få vara generalissimus, sedan det visat sig att han underlåtit att inskrida mot de ovärdliga medlemmar som nu stå anklagade.

Japan uppsätter 11 nya flygeskadrar.

Från Tokio.

Genom T. T:s radiostation från Reuter. Marinministern har i parlamentet förklarat att världssituationen kräver att Japan ytterligare ökar marinens luftstridskrafter. Han föreslog skapande av ytterligare elva nya flygeskadrar förutom de i det nuvarande programmet upptagna sjutton eskadrarna.

Häftiga jordskalv som varade flere timmar.

London, 26 juni. (F. N. B.) Observatorierna i Kapstaden och i Sydney upptogo i dag morse förödande kraftiga jordskalv, som räckte i flere timmar. Man räknade ut att jordbävningen inträffat på ett avstånd av 5,600 miles från Kapstaden. Reuter.

74 arbetare instängda i en gruva i Kanada.

Berlin, 1 juli. (F. N. B.) Till följd av en explosion i gruvan Stellaron vid Halifax har 74 gruvarbetare instängts i gruvan.

Sport.

I tiokampen på Paris olympiad segrade:

- I. Osborne, Amerika,
- II. Maraton, Amerika,
- III. Klumberg, Estland.

Esten Pütsepp segrade i brottning och erhöll första priset.

I maratonlöpning, vilken ägde rum i Paris vid 36° värme, erhöll finländaren Stenros första priset och vår välkände maratonlöpare Jüri Lossmann blev den tionde i ordningen.

På sista olympiaden i Antwerpen 1920 erhöll Lossmann andra priset.

A. Hahn.

Penningkurser.

Revals börs.

Den 14 juli 1924.

1 dollar . . .	414	410	414
1 pund . . .	1811	1801	1811
1 bilj. Rmk. . .	—	98 ^{1/2}	99 ^{1/2}
100 Fmk. . .	—	1024	1039
100 sv. kr. . .	11050	10950	11050
1 guldkrona . .	111	—	—

Medlemmar

i Svenska Odlingens Vänner
uppmanas vänligen avbetala

sina

medlemsavgifter

för 1924,

de medlemmar nämligen som
ännu icke erlagt avgifterna,

alla torsdagar

kl. 6—8

å Riddaregatan 3.

Den intressanta boken

Estlandssvenskarnas historia

av Jakob Blees, utkommen
på Norstedt & Söners För-
lag, Stockholm, kan också
erhållas genom **Svenska
Odlingens Vänner**, Ridda-
regat. 9, Reval, dit estlands-
svenskarna kunna vända
sig även skriftligen.

Giv akt!

Härmed får jag meddela den
ärade svenska allmänheten, att
**svenska affären i Hapsal, Karja
tänav № 6**, från och med den
1 juli 1924 tar emot beställnin-
gar å alla slags jordbruksmaski-
ner och dithörande delar till
de billigaste priser samt tak-
papp. m. m., m. m.

W. Gottkampf.

Delägare sökes till en mindre
jakt på förmånliga villkor i
avsikt att bedriva handel på
Finland för instundande höst.
Svar till svenska affären i
Hapsal, Karja tänav № 6.

W. Gottkampf.

Affärsmän, husbönder och alla andra,
som önska sälja eller köpa något eller be-
höva tjänstefolk m. m. böra därom

annonsera

i Kustbon.

Även händelser sådana som dödsfall
och föreningsmöten offentliggöras bäst ge-
nom annonsering i Kustbon.

Dr. Lydia Risenkampff-Lindström

läkare för lung- och
invärtas sjukdomar.

Mottagning dagligen 12—1, 4—5

Lergatan 16 (Saeue tän. 16).

HAPSAL.